

● TEMAT: Hejt, agresja i przemoc - jak sobie z nimi radzić?

Cele:

- pogłębienie świadomości sytuacji ofiary i świadka przemocy
- wyczulenie osób w klasie na kompleksowość tzw. efektu osoby postronnej (ang. bystander effect) oraz wyjściu jej naprzeciw zarówno w swoich zachowaniu jak i sytuacjach społecznych
- wymyślenie konkretnych i wdrażalnych rozwiązań dążących do ograniczenia i wyeliminowania przemocowych sytuacji w szkole
- wypracowanie sposobów ograniczenia zjawiska przemocy w szkole

↳ Do przeprowadzenia zajęć potrzebne będą ci: duże arkusze papieru (7 szt.), kartki A4, kolorowe mazaki.

1. Rozpoczęcie

Zróbcie miejsce w sali i usiądźcie w kółku. Zaproponuj rundkę w której każda osoba powie w kilku zdaniach jak się dziś czuje i z czym wewnątrz przychodzi do klasy. Niech zacznie osoba chętna, a potem rundka pójdzie według wskazówek zegara. Po każdej osobie zainicjuj wspólne "dzięki" za to czym osoby się dzielą.

2. Gdy jestem świadkiem_nią agresji i przemocy

Zaproś osoby w klasie, aby przypomniały sobie sytuację, w której były świadkami agresji lub przemocy w szkole. W oparciu o zebrane doświadczenia stwórzcie wspólny „portret psychologiczny świadka przemocy”, zapisując odpowiedzi uczniów na pytania:

- Jak zachowuje się taka osoba?
- Co myśli w tej sytuacji?
- Jakże przeżywa emocje, uczucia?
- Co mu utrudnia reagowanie? Czego potrzebuje, aby reagować?

Odpowiedzi zapiszcie w formie mapy myśli na dużej kartce papieru.

3. Jak się czuje osoba doświadczająca przemocy?

Podziel uczniów na grupy 3 osobowe. Niech każda z nich wybierze jakąś formę przemocy, którą uważają za najczęstszą w szkole lub ich osobistym doświadczeniu. Zwróć także uwagę na chęć odejścia od słowa ofiara - ma to na miejscu dodanie jej sprawczości i nie myślenie o niej w sposób jej w jakiś sposób uwłaczający. Poproś następnie o skoncentrowanie się na osobie, która doświadcza wtedy przemocy i odpowiedź na następujące pytania:

- Jak czuje się osoba doświadczająca przemocy (jakie przeżywa emocje)?
- Jak się zachowuje, jak próbuje sobie poradzić?
- Co sobie może myśleć - o sobie, o innych?

↳ Do przeprowadzenia zajęć potrzebne będą ci: duże arkusze papieru (7 szt.), kartki A4, kolorowe mazaki.

4. Czego potrzebuje?

Niech każda grupa zapisze lub narysuje swoje odpowiedzi na dużym arkuszu papieru, zatytułowanym: „Sytuacja osoby doświadczającej przemocy”. Zaprezentujcie i omówcie wszystkie powstałe w ten sposób plakaty. Zwróć szczególną uwagę na różne możliwe skutki, zarówno te bezpośrednie, jak i w dłuższej perspektywie czasowej.

5. Co możemy zrobić, by w naszej szkole nie było przemocy?

Podziel uczniów losowo na pięć grup. Zaproponuj, aby każda z grup zastanowiła się nad tym, co mogą zrobić osoby, należące do jednej z grup spotykających się w ich szkole, aby nie było w niej przemocy. Te grupy to:

- uczniowie
- nauczyciele
- dyrekcja
- pozostali pracownicy szkoły
- rodzice

Również w sposób losowy wybierzcie nad którym z tematów pracują poszczególne grupy.

Po zaprezentowaniu wyników pracy zaproponuj, aby uczniowie przepisali „na czysto” swoje propozycje i ustalili, w jaki sposób wręczą je przedstawicielom grup, nad którymi pracowali. Listy te mogą mieć uroczysty charakter np.;

„My, uczniowie klasy IIa, uważamy, że przemoc jest poważnym problemem i dlatego prosimy Was, drodzy nauczyciele (rodzice itp.), żebyście...”

Na zakończenie zaproponuj, aby każdy uczestników zajęć (również prowadzący) w rundce dokończył zdanie:

6. „Aby w naszej szkole było mniej przemocy, postanawiam.”

Możecie spisać także te deklaracje, przechować je, a potem wrócić do nich po jakimś czasie.

Autor scenariuszy:

Ignacy Hryniewicz

Animator kultury i projektant doświadczeń edukacyjnych